

Neuvottelutulos hallitusohjelmasta 3.6.2019 suometsien ilmastokestävän hoidon ohjauksen näkökulmasta

Tutkija Tero Laakso, Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteet, STN-SOMPA
Keskustelutilaisuus suometsien ilmastokestävän hoidon ohjauskeinoista,
7.6.2019, Helsinki

1. Lupaus tietopohjaisesta politiikasta (s. 9)

- Hallitus sitoutuu **tietopohjaisen politiikan** tekoon sekä **systemaattiseen** vaikutusarviointiin kaikessa lainvalmistelussa (s. 9).
- **Ilmastovaikutusten arviointi** otetaan osaksi normaalia lainvalmistelua (s. 33)
- + lisäksi huomioitava VNA lainsäädännön arviointineuvostosta (1735/2015), sen lausuntokäytäntö
- -> tutkimustiedon tarve kasvaa
- TL: Odotukset korkealla

2. Tavoitteet

- Strategiset tavoitteet
- 3.1 Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi (s. 30)
- tavoite 1: Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti sen jälkeen (s. 30)
- tavoite 3: **Hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan** lyhyellä ja pitkällä aikavälillä (s. 36)
- -> kohdistuu myös suometsiin sekä niiden hoitoon ja käyttöön

3. (Ohjaus)keinot

a) ohjelmat

- s. 36 Hallitus laatii **maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman**, jossa keinot, joilla maankäyttösektorin päästöjä vähennetään ja hiilinieluja vahvistetaan. Tavoitteena on, että Suomen nettonielu kasvaa. Nielupolitiikka otetaan osaksi **ilmastolain** (609/2015) päivittämistä. Ohjelman toimenpiteisiin kuuluvat muun ohella keinot soiden ja turvemaiden päästöjen vähentämiseen sekä suometsien ilmastokestävä hoito.
- s. 32 **Ilmastolain ohjausvaikutusta vahvistetaan**. Lakiin otetaan mukaan **maankäyttösektori** sekä **hiilinielujen** vahvistamista koskeva tavoite.

b) suositukset ja edistäminen

- s. 36 **Metsänhoidon suosituksia** arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään tutkimus- ja seurantatiedon sekä käytännön kokemuksen perusteella.
- s. 36 **Edistetään** monipuolisia metsien kasvatus- ja käsittelytapoja ilmastotavoitteet ja taloudelliset näkökulmat huomioiden.

c) normiohjaus

- s. 37 **Metsälain** toimivuus arvioidaan.

d) taloudellinen ohjaus

- s. 37 **Kestävän metsätalouden rahoitusjärjestelmä** uudistetaan... ..ottaen huomioon hiilensidonnän kasvattaminen.

- **e) omistajaohjaus, Metsähallitus**

- s. 36 Metsähallituksen vuotuisessa **tuloutusvaatimuksessa** otetaan nykyistä vahvemmin huomioon vaikutukset *hiilinieluun* ja luonnon monimuotoisuuteen metsätalouden ja puuntarpeen rinnalla. **Asetetaan Metsähallitukselle nielutavoite.**
- s. 36 Metsähallituksen **omistajapoliittiset linjaukset** päivitetään siten, että yhteensovitetään paremmin... .. *ilmastopolitiikan tavoitteet... .*

f) uutta?

- s. 36 Kehitetään ohjauskeinoja ja kannustimia metsien ja maaperän hiilinielujen ja varastojen vahvistamiseksi.
- s. 37 Pilotoidaan hiilen sidonnan ja varastoinnin markkinoita kotimaassa kuitenkin siten, ettei tällä korvata päästövähennyksiä.

Ohjauskeinojen analyysiä

- Ilmastopoliittisia tavoitteita ja metsiä siinä yhteydessä pidetään tärkeinä
- Ohjauskeinoja laaja kirjo, uusia ehkä syntyy (vrt. METSO)
- Osin väljät sanamuodot (esim. kehitetään, edistetään) -> ns. poliittinen tahto määrittelee lopulta lopputuloksen (tieteellisen tiedon rajoissa)
- Osa toimenpiteistä tehtäisiin muutenkin (MetsäL:n arviointi, KemeraL voimassa 2020 loppuun saakka), nyt uusi konteksti
- Aikajänne useita vuosia (esim. KemeraL)
- MMM:llä keskeinen rooli
- Poliitiikkatoimien valmistelu mukaan lukien lainvalmistelu edellyttää tutkimustiedon hyödyntämistä